

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piat'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" esse:
Mart'a, Joul'a și Sambat'a.

Prețulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu s'au
28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrieri ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 18.

Joi, 12 | 24 Februaru

1881.

Solidaritate.*) 1860—1865.

Brasiovu, 21. Ianuaru.

XIV. Amu disu in articolulu trecut, că guvernulu austriacu la 1861 avea rolulu de medlocitoriu între voint'a Monarchului și între voint'a popóreloru.

Diplom'a dela 1860 restabilise „in regatele și tierile, ce se tienu de corón'a ungara, constituțiunile de mai înainte“, cari au fost delaturate cu puterea de cătra regimulu absolutistu. Ast-feliu s'a restabilitu și in Ardealu starea legala d'inainte de er'a absolutistica. Guvernulu centralu austriacu, in sensulu diplomei dela 20 Octobru, avea dér' misiunea de a convocá dietele regatelor și tieriloru diferite și de a le provocá, cá se tramita, conformu dorintiei Maiestatii sale, reprezentantii loru in parlamentulu centralu dela Vien'a. Cu alte cuvinte guvernulu centralu avea se medlocésca reprezentarea in Reichsrath a tuturor regatelor și tieriloru din monarchia.

Ministrulu austriacu indata dupa publicarea memoratei diplome a și începutu a face pregătirile necesarie pentru conchiamarea dietelor. Diet'a ungara și dietele celorlalte regate și tieri s'au și convocatu de cu vreme și s'au potutu intruni curenđu in anulu urmatoriu 1861. Ce se atinge inse de diet'a Ardealului, conchiamarea ei a fost amanata, căci guvernulu centralu a datu aci de-o pedeca insemnata.

Bine, că diplom'a din Octobru 1860 a restabilitu vechia constituțiune a Ardealului, dér' done din trei părți ale poporațiunei tieriei, Romanii ardeleni, erau eschisi formalu și legalminte dela participarea la beneficiile de dreptu ce le oferea acést'a constituțiune minoritatii, Unguriloru și Sasiiloru.

La acést'a situațiune abnormală a relațiuniloru de dreptu interioare se mai adause și impregiurarea că Romanii nu mai erau iobagi, prin urmare nu mai esistá nici unu titlu spre a le refusá egal'a indreptatire, de alta parte corón'a proclamase principiu egalei indreptatiri și nu putea se 'lu calce tocmai față de acea parte a poporațiunei Ardélului, care a adusu cele mai mari jertfe de avere și de sange pentru sustinerea tronului.

Era claru, că majoritatea poporațiunei ardeleni nu putea se fia lasata victima unei constituțiuni feudale, care dá drepturi numai Unguriloru și Sasiiloru. Prin botezulu de sange dela 1848 Romanii au intratu in concertulu popóreloru monarchiei și toti ómenii intielegători și nepreocupati vedeau și cunoseau necesitatea ce se impunea barbatiloru de statu austriaci de a restitui pe Romanii in drepturile ce li se cuviniu.

Grav'a cestiune era numai, că in ce mo-lu se se faca partasiu și poporulu romanu din monarchia la beneficiile constituțiunei. Consiliarii tronului vedeau, că chei'a pentru rezolvarea acestei probleme se aflá in Transilvani'a, dér', fia din lipsa de prevedere și de petrunere a situațiunei estraordinare, fia din slabitiunea și nedecisiunea care a caracterisatu intrég'a acțiune constituțiunala din anii 1860—1865, ei nu au aflatu chei'a adevărata. In locu se desfaca nodulu gordianu transilvanu consiliandu pe monarchu că in vederea situațiunei abnormale estraordinare, printr'unu pasu decisivu in vigórea deplinei sale potestati, se declare natiunalitatea romana, care isi căstigase merite neperitóre pentru tronul și patria, de parte integranta a Transilvaniei pe bas'a egalei indreptatiri natiunale, salvo jure a celorlalte popóre, in cătu adeca acestu dreptu alu lor nu era contrariu egalei indreptatiri a natiunalitatii romanesci, in locu se faca acést'a, consiliarii

tronului au luat refugiu la medloce paliative, au încercatu se impinga cu ajutorulu a totu felulu de octroari și pe Romanii in staululu constituțiunei ardeleni printr'o portitia laterala, și au facutu astfeliu că sórtea și viitoriulu acestora se depinda dela buna voint'a minoritatii ardeleni privilegiate.

De odata cu diplom'a dela 20 Octobru 1860 s'a publicatu și autografulu imperatescu, care. avendu in vedere stergerea pusetiunei privilegiate a nobilimei și desființarea iobagiei cu armarile ei pentru egalitatea de dreptu a tuturor locuitoriloru tieriei și considerandu „caracterulu singularu alu constituțiunei transilvane de mai înainte.“ recunosce, că „este neaperatu de lipsa se se faca unele schimbări afundu taitóre in acést'a constituțiune și provóca pe cancelariulu transilvanu se convocó o conferența de barbati din diferitele natiunalitati ale tieriei cu scopu da a se consultá „asupra cestiunei privitóre la ficsarea și organizarea unei reprezentantie a tierii, care se corespunda atátu la pretensiunile confesiuniloru, natiiloru și classelor mai înainte privilegiate, cătu și la pretensiunile natiunalitatiloru, confesiuniloru și classelor, cari mai înainte nu luasera parte la drepturile politice“, și proiectele acestei conferenței se le astérna monarchului.

Din acestu autografu se vede, că parerea consiliariloru tronului la 1860 era de a reformá constituțiunea ardeleni pe calea octroierii cu concursulu și cu consentimentulu minoritatii privilegiate a Ardélului, in favórea egalei indreptatiri natiunale a Romaniloru. Nu mai incape indoiéla că pe calea acést'a putea se se dobéndésca unu resultatu favorabilu numai in acelu casu, candu Ungurii și Sasiu ardeleni ar fi fostu dispusi a cedá de buna voie o parte insemnata din „positiunea lor privilegiata“ in folosulu Romaniloru.

Ce a respunsu inse la 1861 minoritatea ardeleni privilegiata in conferența regnicolara din Alb'a-Julii? Ungurii și Secuii au respunsu c'unu „Non possumus“ cerendu că pe bas'a legéi de unu dela 1848 se li se dá voie se mérga la Pest'a. Sasiu ca intodéuna s'au impartitu in doué tabere, unii au mersu cu Ungurii, ear' ceilalti au votatu pentru o propunere facuta in sensulu inteuțiuniloru guvernului nemtescu, care inse in fondu era in defavorulu unei reprezentari corespunditóre a natiunalitatii romane in diet'a tierii.

Chiaru și din modulu cum a fost compusa memorat'a conferența regnicolara de Alb'a-Julii, care constá din 24 membrii Unguri și Secui apoi din 8 Sasi și numai din 8 Romanii, adunarea romana dela 1/13 Ianuaru 1861 — care avea se fia o precusultare in ajunulu conferenței regnicolare — a trebaitu se prevéda acelu resultatu negativu, ea a trebaitu se prevéda prin urmare și aceea, că pe calea indicata de guvernulu, care facea dependenta caus'a romana dela grati'a minoritatii privilegiate a poporațiunei ardeleni, era imposibilu de a ajunge la limanulu dorintieloru și postulateloru natiunale.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Fiindu interpelatu din caus'a esecutiuniloru de dare infinite in comitatulu Timisianu, ministrulu de finance Szapáry aratá, că la finea anulu 1880 restantiile de dare directa in tota tier'a s'au urcatu la 32,680,000 fl. facia de darea prescisa pentru acelu anu de 76,898,000 fl., asiadér' cam la 50%. Din sum'a restantieleru 11 milióné se vinu pe siépte comitate, între cari este și celu Timisianu; pe celelalte 57 comitate se vinu 21 milóné. Restantiile in comitatulu Temisianu au fost la finea an. 1880 de 2,773,000 fl., față de darea anuale prescisa de 2,753,000 fl. In comitatele Torontalu, Zemplin, Bereg, Ung, Szilágy și in comitatulu Albei-de-josu restantiile au acelesi proportiuni. O parte insemnata a restantieleru deriva inca d'inainte de 1875. In privinti'a celoru siépte comitate memorate mi-

nistrulu a ordonatu se se imparta restantiile pe trei ani in rate. — Eata resultatele politicei economice și financiare maghiare dela 1867 încóce.

De cătu va timpu încóce Press'a germana continua a publica contr'a Franciei articuli, care de care mai sensationali. Mai eri era „Nordd. Allg. Zeit.“, organu alu d-lui Bismarck; astadi vine la rëndu „Der Reichsbote“. Acestu diaru publica unu articulu de alarma, care atrage atentiunea d-lui Bismarck asupra estraordinarielor pregatiri de resbelu ale Republicei franceze. In acést'a se dice între altele:

„Prin raporturile sale directe și indirecte, cu proprietarii și conducătorii drumurilor de feru elvetiane, guvernulu francesu se afla pusu in positiunea de a puté intrebuintia la eventualitatea unui resbelu spre scopurile sale intrégulu materialu alu acestoru drumuri de feru. De órace retiéu'a drumuriloru de feru germana este superioare celei franceze atátu in bunetia cătu și in cantitate, directiunile liniiloru ferate de: Nordu, Ostu și Orleans fura provocate se comandezé 360 de locomotive noue. Acestu mare numeru de masini au și fostu comandate pe la fabrici din tíera și din Austri'a cu terminulu de predare de 1. Aprile 1881. In acelasi timpu administrațiunea liniei ferate Paris-Lyon-Mediterana a trebaitu se inchirieze pe unu anu de dile mai multe sute de vagóne dela liniile ferate austriace, cari inca stau sub tutela francesă. Aceste vagóne au și fostu espedate in tota linistea preste Bavaria in Franci'a, pēna candu o energica intrebare a diarului „Augsburger Postzeitung“, carei a 'i revine și meritulu de a fi descoperitu aceste manevre, puse in fine capetu esportarii mai departe a materialulu drumuriloru de feru austriace.“ — In Vien'a tota acést'a acțiune de transportu se esplica prin estraordinariulu aventu, ce l'a luat traficul comercialu între Austri'a și Franci'a.

Calatori'a d-lui Parnell la Paris și relatiunile sale cu d-lu Rochefort nu au facutu o impresiune placuta la toti colegii sei irlandesi din parlamentu. Unulu din acestia, d-lu H. Bellingham, s'a semtitu chiamatu se protesteze contra unei procederi, „care ar' poté se faca pe publicu se créda, că poporulu irlandesu apróba o astfeliu de atitudine și că ea este conforma cu tradițiunile lui catolice.“ Bellingham se esprima in modulu urmatoriu:

„Déca cumva sunt adevérate ideile, ce se atribuescu acelor, cari au venitu in atingere cu d-lu Rochefort și cu amicii sei, atunci eu me separu cu totul de densii și respingu cu cea mai mare energia ori ce încercare de a stabili o legatura între aceia, cari, cá-si mine insumi, se silescu se puna odata capetu releloru, ce bantuiescu Irland'a și între aceia, cari voiescu se restabilésca in Franci'a comun'a și cari au devenitu vestiti in Europ'a intréga prin acéa, că s'au facutu propoveditorii republicanismulu, ai ateismulu și ai revoluțiunii.“

Acestu limbagiu ne dovedesce că agitatinnea, irlandesa nu este condusa atátu de idei politice specifice nationale, cătu mai multu de idei confesiunale-catolice. Avendu inse in vedere poporulu irlandesu și desvoltarea lui intelectuala, este greu a spune, unde incepu ideile cele d'antaiu și unde se finescu cele din urma. Ori cum ar' fi, un'a nu se póte negá si acést'a este, că discordi'a a intratu in sinulu reprezentantiloru nefericitulu poporu irlandezu.

In parlamentulu anglesu directorulu generalu alu postelor respunde unei intrebări, ce-i adresá deputatulu Labouchère, că elu cunósee pe deplinu legea, dupa care se potu deschide epistolele private și póte se asigurése pe onorabilulu deputatu, că prescrierile acestei legi voru fi pazite cu cea mai mare ingrijire. Ministrulu de interne Harcourt respunde d-lui Coven,

*) A se vedé Nr.ii 84, 100, 101, 102, 103 și 104 ai „Gaz. Trans.“ din anulu 1880 și Nr. 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16 și 17 din 1881. Red.

c'ar' fi unu lucru imprudentu, cá parlamentulu se puna stavila dreptului, ce legea da guvernului de a deschide si a retiené in casuri anumite epistole private, restrictiunea se puna pe epistolele deschise not'a „opened by authority.“*)

Se scrie din Londra cu data de 21 Februaru, cá d-lu P a r n e l l, parasiudu Sambata capital'a, a tîenutu a doua di in C l a r a (Irland'a) unu m e e t i n g de 15,000 de persóne, unde a tîenutu o vorbire. Pe drumu a fostu primitu cu ovatiuni entusiastice in mai multe statiuni. Elu dedu populatiunei si in deosebi arendasiloru consiliulu, se remana fideli ligei agrare si observá, cá densulu a amanatu prin „obstructiunea sa“ mai bine de 7 septemani suspendarea actelor „Habeas Corpus.“ Elu observa mai departe, cá densulu si colegii nu se sfiescu de locu de inchisóre, déca arendasii voru continua se refuse platirea arendiloru. Déca se va opune numai o resistentia passiva siluirii si déca se va evita respingerea fortii cu fortia: atunci mesurile de siluire voru cadé in cele din urma asup'r'a capului autoriloru loru.

Relativu la conflictulu turco-grecescu este fórté puçinu de raportatu. Scirea din Constantinopolu a „Ag. Havas“, cá puterile semnatare ale tractatului din Berlinu la propunerea guvernului germanu s'ar' fi intielesu in privint'a unui nou traseu alu frontierelor turco-grecesci, este astadi desmintita din Londr'a, de unde se scrie, cá o asemenea propunere nu s'a facutu din partea nici unei puteri europene. Din Aten'a se scrie „Corr. Polit.“, cá aci domuesce o mare iugrijire in privint'a viitoriului celui mai de aprópe. Tóta lumea astépta cu o impacientia febrile pasii ce-i va face contele Hatzfeld dupa sosirea s'a la Constantinopolu pentru aplanarea pacifica a diferentului turco-grecescu. Cu tóte cá, deocamdata Grecii nu cugeta la resboiu, totusi nu se póte dice, cá ei ar' fi dispusi se lase ceva din revindicatiunile loru.

Unu redactoru alu diariului „Deutsche Ztg.“ din Vien'a a avutu dilele trecute o c o n v e r s a t i u n e c'unu insemnatu o m u d e s t a t u g r e c u , care in momentul de facia visitéza diversele capitale ale Europii. Acést'a conversatiune confirma odata mai multu tendintiele ce le urmárescu poporulu grecescu in Cest. Oriental'a. La intrebarea, prin ce ar' trebui inlocuita Turci'a, omulu de statu grecu respunde:

„Tierile cari constituiescu astadi Turci'a européna trebuie puse sub protectiunea unui poporu dusmanu Rusiloru si iubitoru de independentia, ear' acestu poporu este celu grecescu. Lumea se insiéla, candu crede, cá cestiunea orientale este o cestiune intre Slavismu si Ellenismu. Metternich dicea in 1839 cátra Prokesch-Osten, cá decisiunea sa este luata: Constantinopolulu trebuie se devina grecescu; si la intrebarea mai departe, ce se se intemple cu tier'a, ce se afla intre Greci'a si intre Constantinopolu, Metternich, dedú acelasu respunsu. Din nenorocire diplomati'a de astadi a Europei a perdutu cu totul din vedere acestu punctu de vedere claru. Metternich nu era unu omu de statu, care se creéze ceva pozitivu; elu era unu diplomatu, si esentia diplomatiei consta in aceea, ca ea pune in continuu pedeci, amána, néga. Napoleonu I. dicea, dupa cum ne spune d-ná de Remusat, cá elu intrebuintia pe d-lu de Talleyrand numai, candu voiea se contracarázè drumurile altor'a, altadata nu 'lu intrebuintia de locu. . . Pentru aceea diplomati'a nu s'a pututu aventá nici-odata péna la a sprigini, cu-o mare idea nóuele creatiuni, si o asemenea idea este favorisarea Ellenismului contra Slavismului, séu mai bine disu, contra Russismului. Credint'a, cá pe ruinele Turciei se va poté redicá o Bulgaria de sine statatóre si independenta de Russi'a, este cu totul gresita. Bulgarii nu sunt decátu nisce Russi travestiti. Pentru aceea nu trebuie se se vorbéscu niciodata de Bulgari séu de Slavi; Slavismu si Russi'a sunt notiuni identice.“

La intrebarea diaristului, péna unde are se se intinda viitoriulu imperiu grecescu, pentru a poté forma o stavila contr'a slavismului, si déca au de gandu Grecii se supuna jugului loru si pe Bulgari si pe Albanesi, respunde omulu de statu grecescu:

„Elinii sunt o rassa aristocratica, care trebuie se evite luarea in sine de elemente straine. Albani'a póte se devina independenta Epirulu inse trebuie se devina alu nostru intregu. Spre sudu de Balcani, cu deosebire de alungulu tiermuriloru Marei Egeice elementulu predominantu este celu ellinu, cu tóte cá statistici rusi si anglesi s'au silitu se dovedésca contrariulu. Intarirea Ellenismului contra Slavismului este chiaru in interesulu Germaniei si alu Austro-Ungariei.“

La reflesiunile redactorului, cá Germani'a este favorabile astadi Turciei si cá Austri'a are de gandu

se inainteze péna la Salonichi si se creéze din Macedoni'a si din Albani'a staturi autonome sub protectiune austriaca, Ellinulu respunde:

„Acestu cugetu, ori cátu ar' fi de seducetoriu, va fi stricatiósu pentru Austri'a in consecintiele sale. Austri'a se va póte mantiené la Marea Egeica numai cu puterea armelor si si acést'a numai pentru cátuva timpu. Limb'a lui Homeru si alui Aristotele nu va fi delaturata aci niciodata prin aceea a lui Góthe si Kant. Sórtea Austriei va fi in casulu, candu ar' persistá pe langa aceste proiecte, o cadere mai terribile decátu aceea dela Solferino si dela Königgrätz. Facia de nisce planuri de cucerire ale Austriei in Orientu, eu insusi cu tóte cá urescu pe Russi'a, considera aliarea patriei mele cu acést'a, cá unu ce de-o absoluta necesitate.“

In septeman'a trecuta s'a constituitu c o n s i l i u l u m u n i c i p a l u alu Parisului, alegându de presiedinta pentru sesiunea anului acestuia pe d-lu Sigismund Lacroix candidatulu radicaliloru, contra doctorului Thulie candidatulu oportunistiloru. D-lu Lacroix a fostu alesu cu majoritate de unu votu gratia numai sucursului celoru siepte conservatori monarchisti, ce au intratu in consiliu.

Schitie din viéti'a nóstra nationala.

Motto: Viéti'a este unu tablou de mosaicu. alu carui coloritu depinde dela petricelele, care 'lu compunu

Seigné.

(Fine.)

Se aruncamu o privire asupra starei nóstre politice din punctu de vedere subiectivu.

Unu poporu, care recunósce, cá positiunea lui in statu nu invólve conditiunile exigente, pentru o viéti'a onorifica alaturi cu alte popóre — si totusi tace si nu se silesce a-'si ameliorá positiunea sa, se face culpabilu de actulu sinuciderei, a disu in dilele trecute unu mare barbatu de statu in parlamentulu din Cislaitani'a. Stándu lucrulu astfelu, trebuie se marturisimu, cá poporulu romanu din tierile aceste astadi e aprópe culpabilu de unu asemenea actu. Din cele espuse mai susu resulta pré evidentu cá positiunea nóstra in statu este cátu se póte mai nefavorabila — si totusi noi ce facemu? Suferimu de-o indolentia necalificabila. Indolenti'a acést'a numai asia se póte aplicá, cá ori nu suntemu capabili de a cumpani positiunea nóstra, ori nu posedemu nici macaru elementulu unui stimulu, care ne aru poté face, se ne reculegemu poterile nóstre intelectuale si morale si — intre marginile legi — se le concentrámu pentru o actiune eficace si solida si se evaluamu fia-care atomu din corpulu nostru natiunalu, cându e verb'a de apararea intereselor celoru mai sacre. Pe langa aceste mai adaugemu si aceea, cá ne lipsescu barbati de aceia, cari se intrunésca conditiunile „ómeniloru mari“, cari petrundiendu cu perspicacitate receruta referintiele nóstre, se aflè calea cea mai sigura, care se ne póta duce la limanu. Avemu barbati, cari au pretensiunea de a fi conducetori, déra ori nu au norocu ca planurile lor se se duca in deplinire, ori cá planurile suntu gresite. Déca ne uitamu mai de aprópe la faptele multoru pretinsi conducetori, vedemu cá ei isi perdu vremea cu manuntisiuri, cu certe si polemie personale nedemne de ómeni seriosi, scapandu cu totul din vedere caus'a generala. Astfelu vine apoi, cá acesti barbati in credint'a, cá suntu capi de partide, se pomenescu, cá stau in fruntea unei clice si sfasie astfelu poporulu, creándu nisce referintie, prin care se paraliséza ori ce actiune comuna si de interesu generalu. Barbati conducetori de unu calibru superioru ne trebuiescu. Aceea, cá inca nu-i avemu, ni-o dovedesce lips'a de disciplina si de organizare.

Se cautámu puçinu la modulu, in care se manifestéza viéti'a nóstra politica κατ' ἐξοχήν. Se luamu mai antaiu jurnalistic'a. Fatia de trebuintiele nóstre, fatia de varietatea luptelor politice, foile ce le avemu suntu pré puçine. Cu tóte aceste dejudecandu-le dupa modulu, cum representa ele aceste interese, unele ne facu impressiunea, cá suntu numai jurnale de clica. . . Ei bine, are poporulu nostru lipsa de jurnale de clica? Ce primescu poporulu nostru in schimbu pentru banii, ce-i dá pe aceste diure? Permite starea lui materiala cá se remuneréze ori ce felu de „incercari literare“ si statistice, si a ceti ori-ce-feliu de ciguri, miguri, vorbe „de lana caprina“ si certe pentru barb'a popii? — Facia de aceste impregiurari nu aru fi mai bine, cá se avemu s. e. numai doue foi redactate cum se cuvine? . . . Reducéndu-se numerulu

foiloru*), aceste s'ar poté sustiené intr'unu modu mai satisfacetoriu prin inmultirea abonantiloru si prin angagiarea de colaboratori buni si bine platiti.

Mai departe s'a manifestatu viéti'a nóstra politica péna acum prin conferintie generale si partiale locale. Conferintia generala dela Mercurea, si Alb'a-Iuli'a si cele doue conferintie generale dela Sibiu au fostu in timpul mai nou singurele conferintie cu pretensiunea de o actiune comuna. Ei bine, fostau acele conferintie astfelu compuse, cá conclusele lor se se póta considera de expresiunea fidela a tuturor alegetoriloru romani din Transilvani'a?

Nu! Tóte conferintiele aceste n'au fostu decátu nesce probe, cá noi n'amu trecut inca peste A-B-C-ulu scólei politice. Noi péna acum, se pare, cá nici atátu nu amu invetiatu, cá se scimu, cum se compunemu o atare conferintia generala. In conferintiele din cestiune au fostu fórté puçini delegati din locuri mai indepartate, si majoritatea preponderanta a constatu din locuitorii din apropiare, si apoi totusi s'au numitu conferintia generala a tuturor Romaniloru din Transilvani'a. Resultatulu a fostu apoi celu mai bunu criteriu alu acestoru conferintie, cáci pe de-oparte ele au datu ocaziune strainiloru, cá se ne critice intr'unu modu puçinu magulitoriu, éra de alta parte s'a facutu, ce s'a facutu, cá mare parte din singuraticele cercuri electorale a procesu fia-care cum a vrutn si cum le-a venitu la socotéla. Apoi rogu-ve pré stimati conducetori se nu vorbescu de conferintiele altoru popóre — asia au fost conferintiele sasiloru dela Mediasiu si Sibiu? Se invetiámu macaru dela ei, déca nu dela altii, cá atari conferintie se convóca din vreme, nu buna óra cum a fostu conferintia nóstra din urma dela Sibiu, tocmai in ajunulu alegeriloru dietali; mai departe conferintiele se se compuna dupa órece sistem respresentativu alu diferiteloru coltiuri si coturi de tíera, si in atari conferintie se aiba dreptu de vorba si de votu numai adeveratii delegati, éra nu tóta adunatur'a d'impregiuru. . .

Se póte, cá din trecutu vomu fi invetiatu ceva si fiind-cá alegerile dietale suntu la usia, onoratulu comitetu electoralu din Sibiu se binevoiesca de cu vreme a face dispositiunile necesarie pentru convocarea unei conferintie, care se fia cátu se póte mai multu o fidela representantia a tuturor cercurilor electorale, provocándu-le pe aceste, cá se 'si trimita unu numeru anumitu de delegati, provediuti cu credentionale corespundietóre, si in acea conferintia dreptu de vorba si de votu se aiba numai acesti delegati; si apoi dela conclusele unei atari conferintie se póte pretinde, cá se determine o procedere comuna uniforma. Altfeliu vomu creá o stare de confusiune si de ametiéla, alu careia resultatulu nu va diferi de resultatulu celorlalte conferintie, decátu póte numai in respectulu timpului.

Lips'a de organizare, de disciplina se mai semto la poporulu nostru in fine si in acea impregiurare, cá mai nicairi nu avemu comitete séu cluburi permanente, cari se pertracteze cu ragazu afacerile nóstre nationale, ci aceste se compunu si se constituie ici colo mai totdeun'a in ajunulu agendelor mari si atunci iute si de graba, fára de a avé timpul fisicu pentru ó precugetare matura, aducu concluse pripite si sevèrsiescu fapte, cá cele ce le cunoşcemu. E timpul supremu, cá in fia-care tîenutu se ne constituim in asemeni comitete, care pe de-o parte se cerna tóte afacerile particulare locale, eara pe de alta parte, cându e verb'a de vreo intielegere comuna, se dispuná natiunea in ori ce momentu de unu aparatu cátu se póte mai intinsu prin tóte unghiurile locuite de romani si prin tóte stratele poporului. Avéandu noi astfelu de comitete, se va dá ocaziune, cá se se initieze veri-cine in afacerile politice, si ne vomu emancipa de tutoratulu cátoru-va insi, cari fara vin'a loru. si póte mai puçinu prin meritulu loru, se vedu astadi pusi sub sarcin'a cea grea ce o face politic'a in numele locuitoriloru romani din diferitele municipie si in numele natiunei.

*

In liniámente generale amu remarcatu prin aceste sire simptomele mai insemnate din viéti'a nóstra nationala si fiindu acum in punctulu de a face o conclusiune, trebuie se recunóschemu cá ele ne presenta unu prospectu fórté posomoritu pentru viitoriulu poporului romanu de sub coron'a S-lui Stefanu. Functiunile vitale ale organismului nostru natiunalu pe terenulu bisericescu, scolasticu si politicu, nu numai cá suntu lipsite de sistemulu har-

*) Cine sélu reduca? Scriitoriloru, se pare, cá nu voiescu se admíta liber'a concurentia.

*) Deschise de autoritate.

monicu, pe care l'amu pretinsu la inceputulu acestor sîre cã conditio sine qua nou pentru sustinerea si prosperarea unui organismu, ci pe alocurea au luat un cursu centrifugalu pentru stricarea si nimicirea organismulu nationalu.

Ori-cãtu de trista ar' fi inse pentru momentu situatiunea nãstra se nu desperamu, ci cunoscẽdu reulu se facemu totu ce ne sta in putintia spre alu delaturã. Toti la postulu loru se 'si implinẽscã datori'a de Romani, avẽdu in vedere inainte de tãte interesele generale nationale, fiacare petricica din mosaiculu, care formãza vieti'a nãstra nationala se 'si capete lustrulu trebuintiosu si atunci vorbindu cu Sevigné suntemu siguri cã vomu avẽ unu tablou armonicu si frumosu.

Vien'a 18/6 Februaru 1881.

Balulu romanu de aici tienutu in 15 a l. c. a reesitu fãrte splendidu. Diarele principale din capitala au constatatũ acẽsta unanimu. Elu are a se privi de o petrecere curatu sociala fara de cea mai mica umbra de coloritu politicu, ceea ce se pãte judecã dupa arangiatorii si spriginitorii acestui balu. Balulu romanu priu aceea cã s'a datu in anulu acestã in primele salãne din Vien'a, in salele Reuniunii de musica, si-a castigatu numirea de balu de elita de primulu rãngu. „Neue freie Presse“, „Deut. Zeitung“, „Presse“, „Fremdenblatt“, „Tagblatt“, „Tribüne“ si altele convinu intru a afirmã, cã balulu romanu se pãte numerã intre cele mai stralucite din sesonulu acesta. Unele diare ilu considera chiaru de celu d'antãiu balu nationalu, peste alu poloniloru (a se vedẽ „Presse“ din 18 l. c. Nr. 48), desi polonii suntu reprezentati aici prin o aristocrazia inalta si fãrte numerosã.

Maghiarii n'au arangiatu in anulu acesta balu, asemenea nici Bohemii; de altcum nici pãna acuma ei n'au facutu concurentia balului romanu. Totu cei romanescu trebue sã se bucure vedendu ce locu dau diaristii, cei mai competenti judecatori ai culturai sociale, Romanului in vieti'a sociale din centrulu monarchiei.

Balulu a fostu cercetatũ de cãtra unu publicu numerosu si alesu. Dela curte n'a participatu nimenea din caus'a doliului. Nici din ministri u'a fostu nici unulu fiindu in sãra de 15 l. c. serata la tramisulu Françiei. Dintre dãmnele patronese a fostu Baron'a M. Hye de Glunec n. Filisianu Celestina de Opolzer n. Mautner-Markhof, si Theresia Eduard Kanitz. Dintre onoratori a fostu ministrulu resiedinte alu Romaniei Balaceanu, Archiepisc. si Metrop. Andrieviciu, intend. generalu baronulu Hoffmann, feldmaresialu Br. Tiller, feldmaresialulu Br. Schloisnigg, baronulu Wertheim, baronulu Vasilco membru alu senat. imper. si Lemayer; deputatii: Dr. Mitrofanoviciu, baronu Stercea, Dr. Zotta, Cosoviciu, Pitei, S. Popoviciu cap. campestru si altii.

Domnii onoratori romani in frunte cu Eminentia s'a Archiep. si Metropolitulu Morariu-Andrievici si-au castigatu prin presentia d-loru loru unu mare meritu pentru balulu romanu, contribuindu in modu fãrte considerabilu la coloritulu lui nationalu.

Pentru de a marcã mai multu caracterulu nationalu alu balului, comitetulu arangiatoriu a ingrigitu cã intre cele 3 dedicatiuni „Karpathen Lieder“ Valsu dupa motive romanesci de F. Mayer; „Je pens à toi“ polca française de E. Strauss si „Ochi negri“ polca franç. de E. Sator — dãmne se fia romanesci. Aceste au fostu primite din partea publicului cu multe aplause si repetite de mai multe ori, Sal'a a fostu fãrte frumosu decorata Ordurile de dansu pentru dame au facutu o impresiune nespusu de placuta. Peste totu fia disu, n'a lipsitu nimicu ce ar' fi pututu detrage din frumseti'a si eleganti'a balului.

Façia cu unu succesu asia de favorabilu atãtu comitetulu arangiatoriu cãtu si dãmnele patronese si on. publicu romanu, care a spriginitu balulu romanu de aici prin concursulu seu materialu, nu potu de cãtu se 'si gratuleze.

In privinti'a rezultatulu materialu nu suntu pe deplinu informatu. Mi s'a disu, cã socotele inca nu suntu incheiate si cã se mai astãpta inapoierea unoru colecte din provincii. Inse chiaru si atunci, cãndu venitulu materialu alu balului n'ar' da de astadata o suma mai insemnata rezultatulu balului se pãte numi stralucitu, prin dimensiunea ce a castigatu, care 'i asigura esistinti'a in viitoru si face se speramu unu succesu materialu mai bunu... d.

Diverse.

(Iubileulu lui Victoru Hugo.) Tãta Françia se pregãtesce a serbã diu'a, in care marele poetu Victoru Hugo implinesce 80 de ani. Acẽsta di este 15/27 Februaru. Si in Bucuresci s'a luatũ iniciativ'a pentru a se face in onãrea marelui poetu o manifestare si din partea Romaniloru. „Telegr.“ ne spune, cã iniciatorii manifestarei au decisu a formã unu mare albumu, legatu frumosu, cu scopu de a fi prezentatu poetulu in diu'a de 27 l. c.

(Noi cetãtiani straini.) De cãndu cu modificarea art. 7 din constitutiune, dice „Curierulu Balasan“ multi dintre Evrei, cã se 'si ascunda originea loru, au inceput a 'si adaoga la numele loru terminatiuni romanesci. Asia, din Lupu au facutu Lupovici din Iosef — Iosefescu etc, Parte dintr'insii inse, pentru a putã scapã de recrutatie, au renunțiatu la drepturi, preferindu a 'si lnã pasiaporturi straine. Asia, cu ocaziunea recensementulu pentru recrutati'a anulu acestuia se presentara inaintea comisiunei de revisuire din Vaslui doi Greci perçinuti: Burhopulos si altulu Itichiadis!!!

(Oceremonia curiosã.) In Rom'a s'a seversitu in septeman'a acẽsta o ceremonia fãrte curiosã, decorarea Maicei Domnului. Deputatulu parlamentarũ brasilianu, d. Pinto, primise de curẽdu insigniile de comandoru alu ordinulu portugesu Notre Dame de Villa Vicosã. Deputatulu refusã acea decoratiune si o tramise imediatu la Rom'a, cã se fia atãrnata Maicei Domului ce se afla in biseric'a Delle Frare sub numele de Madona del Miracolo. Decorarea acestei icãne s'a facutu cu ceremoniile usitate in asemea casuri.

(Unu episodũ din lupt'a d'inpregiurulu Geok-Tepei.) La unu atacu alu Techintiloru o compania intrãga a unui batalionu alu regimentulu renumitiloru Apsieransi a fostu nimicitã pãna la 10ãmni. Stindartulu a fostu perdutu. Genralulu Scobelev a propusu, cã batalionulu, care a avutu nenorocirea de a perde stãgulu dupa o aperature dãmna de onãre, se i se dea altulu. Regimentulu a refusatu acẽsta dicẽdu, „cã 'si va recãstiga singuru stindartulu“, si se rugã a fi pusu in capulu colãnei de atacu. Astufeliu strabatũ in fortarãtia si dupa 10 dile 'si reluã stãgulu perdutu. „Rsb.-W.“

(Tabloulu) ce a aparutu de curẽdu si care se vinde in librãria d-lui Paul Cieslar in Graz, reprezentãndu: „Luarea unui drãpelu turcescu de cãtra Rosiorii romani in faci'a Plevnei“, ni s'a tramisu si noue. Acestu tablou este de tãta frumseti'a, mare si viu coloratu si costa 8 fl. fara rama, ear' cu rama 13 fl. v. a. Se observa, cã cumperatori opului „Resbelulu orientalu“ voru capetã acestu tablou cu pretiu mai redusu.

(Etatea oualoru.) Spre a cunãscẽ etatea oualoru se topescu 120 de grame de sare intr'o litra de apa curata. In acẽsta fluiditate se pune oulu, ce are se fia esaminatu. Dãca oulu e din diu'a aceea, indata se va cufunda pãna pe fundulu vasului; este elu inse din diu'a trecuta, apoi nu se va asiedia chiaru pe fundulu vasului si dãca este de 3 dile innãta in apa camu pe la suprafatia si din ce e mai vechiu de acea se arata mai multu pe d'asupr'a apei. „Tel.“

(Societatea corpului didacticu.) In localulu Universitatii din Bucuresci s'a intrunitu la 8/20 Febr. sub presiedintia d-lui generalu Davila, vice-presiedinte, Societatea Corpului didacticu. Membrii au arãtatũ dorinti'a loru de a vedẽ societatea intrãndu intr'o periãda de activitate si au otãritu cã siedintiele generale se voru tienẽ regulatu odata pe luna in cea d'antãia duminẽca. S'a propusu in urma infintiarã unui Clubu alu Corpului didacticu si a unei reviste literare. Propunerea s'a adoptatu si s'a numitu o comisiune de cinci membri spre a studiã cestiunea si a presintã unu raportu in siedinti'a viitãre asupra modulu cum s'ar' potã ajunge la infintiarã acestoru doue midilãce de comunicare intre membrii corpului didacticu. Societatea se va intruni in siedinti'a generala Duminẽca viitãre, 15 Februaru, totu in localulu Universitatii.

(Apa Dunarei) de cãtu-va timpu cresce, serie V. C. de la 4—5 curentu (24 ore) a crescutu 14 cm., si dãca va mai continuã totu astãfelu in curendu ne putemu asteptã la o inundatiune a partii din vale a orasiului Galati, cãci mai trebue 1 m. cã se trãca peste cheiulu din fatia bursei. Ce mesuri iea Primãria pentru evitarea acestui periculu?

(Urcarea valoriloru romanesci.) O subita si mare urcare de cursuri este evenimentulu septemanei la Bucuresci. Rent'a romana,

dela 79 a atinsu de odata cursulu de 85; 6% ruralu, care de multa vreme abia prindea 87¹/₂, a saritu la 95¹/₂; Scrisurile fonciare rurale in fine, cari faceau mari silintie pentru a atinge pariulu, s'au vedintu deodata cautate si platite cu 103³/₄. Urmãrea aceast'a a atrãsu dupa sine si urcãrea Domenialeloru, a „Schulverschreibungen“, a creditulu fonciaru urbanu si a altoru valori de statu romanu. Confussiunea e mare si consequentiele nu potu fi de cãtu din cele mai grave pentru publicu, de nu va sci se pastreze o tienuta calma si se scruteze bine evenimentele. Toti se intrebã, in adevãru, care se fia caus'a acestei subite urcãri, si nimeni nu pãte se 'si-o explice, ne fiindu provocata nici de mersulu naturalu alu lucruriloru, nici de vr'unu evenimentu financiaru, care se denuntie vre-o ameliorare marcanta, produsa in situatiunea financiara a Statulu romanu. Dãr' eata „Curierulu financiaru“, care ne esplica lucrulu: „Banc'a Nationala, dice acestu diaru, in vederea putineloru sale afaceri, ce se remarca naturalu la tãte institutiele financiare la inceputulu creatiunii loru, a hotãritu a plasã 1,200,000 franci din capitalulu seu in diferite fonduri de Statu sãu garantate de Statu.

(„Aleg.“)

(Industria petroleului fatia cu tarifulu romanu vãmalu si cu concurenti'a strainã.) In incheiãrea Conventiunii Comerciale cu Austro-Ungari'a reprezentantii acestui Statu vecinu au reusitu a se stipula, cã petroleulu austro-ungaru sã se pãta importã in Romani'a fara a plati vre-o tãcsa. Cã se pãta dobãndi acẽsta scutire de tãcsa, ne inchipuimũ, cã dibãcii fiscali ai Austriei au trebuitu se puna inaintea a-loru nostri, cumcã de óra-ce Romani'a este un'a din cele mai avute tãeri in isvãre de petroleu, pe candu Austro-Ungari'a mai cã nu are vre-o exploatare petrolifera de óre-care insemnate, nu este nevoie sã se puna vre-o tãcsa de importu asupra acestui oleiu mineralu. Pote cã acẽst'a argumentare ar' fi avutu óre-care temeiũ, dãca, pe candu se scutea petroleulu austro-ungaru de ori-ce tãcsa, s'ar' fi admisu reciprocitatea, adãca s'ar' fi lasatu, cã si petroleulu nostru se intre scutitu de óri-ce tãcsa in tãer'a vecina. N'a fost inse asia. Cu faimãsa clausa a „natiunii celei mai favorisate“ noi amu remasu supusi la tãte fluctuatiunile tarifulu austro-ungaru.

Eata in adevãru unu faptu, care intãresce aceea ce diseramu. Dela anulu 1877, dupa cum ne spune „Messenger de Vienne“, productiunea petroleului a luatũ o mare desvoltare in Galiti'a si a ajunsu la cifr'a de 300,000 cuintale metrice. Acẽst'a cifra se va urcã mai cu sãma, dãca se voru pune in aplicare, dupa cum dice fãi'a vieneza, mesurile necesarii pentru a ajutã si a protege industri'a petroleului si anume:

- organisasiunea nationala a raporturiloru legislative,
- sporirea tãcseloru la importu asupra petroleului si a petroleului rafinatũ,
- scutirea de ori-ce impõsitu intr'unu termenũ de 10 ani,
- constructiunea drumulu de feru transversalu, care trebue se strabata localitatile cele mai bogate in petroleu.

Astfelu dãra, pentru incurãgiãrea industriei petroleului, se cere intre altele scutire de impõsite in timpu de diece ani si sporirea tãcseloru la importu. Cu alte cuvinte statulu, care pe noi ne-a indemnatu si a reusitu a ne convinge, se lasamu petroleulu seu se intre liberu de ori-ce tãcsa in Romani'a, este pe cale astadi de a luã tãte mesurile pentru a garantã productiunea nationala contra concurentiei strainã.

Diet'a Galitiei a cerutu guvernulu se scutãscã petroleulu de impõsitu pe timpu de diece ani, dupa cum s'a facutu in Americ'a si in Rusi'a. De alta parte, guvernulu austriacu a depusu in Parlamentu unu proiectu de lege, prin care propune, sã se mãrãscã tãcs'a de importu asupra petroleului destilatu pãna la 11 florini si 70 de cr. pentru sut'a de kilograme. Pãna astadi petroleulu plãtesce 4 florini si 38 cr.; asia dãr' tãcs'a s'a va fi aprãpe intãrita.

Noi, cari n'avemu programu economicu si care ne-amu povãtiuitu dupa timpu, dupa impregiurari si dupa ómeni, candu este vorb'a de marile interese de economia nationala, amu scutitu petroleulu de ori-ce tãcsa. Cum 'si voru esplica acum partisanii cu ori-ce pretiu ai teoriiloru de libertate a comerçului procederea guvernulu austro-ungaru, care vine si propune intãreãrea unei tãcsa dejã esistente?

Fiacare întielege, că scopulu ce urmaresce guvernulu austro-ungaru este de a incuragiá prin tóte mijlócele desvoltareá, esplotatiunea industriei petroleului in tíer'a s'a, si acést'a pentru că pe de o parte se nu mai aiba trebuintia de petroleulu nostru si alu altora, éra de alta parte a puté face concurentia petroleului nostru chiaru in tíer'a nóstra, unde gratia tarifulu nostru vamalu, petroleulu austriacu póte fi importatu fara nici o vama. Ámu fi întielesu reciprocitatea, dér' aceea ce n'amu potutu întielege nici-odata es.e, că noi se facemu pe liberalii estremi in materie de vama, ear' vecinii nostri sè se tiena si se intarésca vechiulu sistemulu de protectiune a industriei nationale. Ni se va poté obiectá, că de óra-ce astadi suntemu legati, la ce mai potu servi observatiunile de mai susu. Asia este, suntemu legati, inse tocmai pentru acést'a este dator'ia fia-caruia, că se arate neajunsurile, de care suferimu, pentru că celu puçinu trecutulu se ne servésca de lectiune pentru viitoru.

„Rev. Sciint.“

Revist'a bibliografica.

(Statistica.) De curéndu a aparutu in Bucuresci, in tipografi'a statului „Espunerea despre situatiunile judetieloru pe anulu 1879 impreunata cu budgetele consiliuriloru generale pe anulu 1880. (Anexe la Monit. ofic. din 1880.) — In fiacare anu, candu in diu'a de 15 Octobre consiliulu fiacarui judetiu deschide formalu a s'a sesiune ordinara, comitetulu permanentu espune consiliulu generalu situatiunea judetieloru sub tóte privintiele ce intra in atributiunile sale. Aceste dari de sèma pretióse mai alesu pentru statistic'a tíerei le contine Espunerea de mai susu.

(„Teologia Dogmatica Speciala“) prelucrata pentru alumnii din Seminarielu gr. cat. romane de Simeonu Micu profesoru de teologia dogmatica la Seminariulu metropolitanu din Blasiu, asesoru la forulu matrimonialu de a II-a instantia si la esactoratulu archidiecepsanu si prefectu alu tipografiei seminariali. — Cu aprobarea vener. ordinariatu metropolitanu gr. cat. de Alb' Jul'ia si Fagarasiu. — Blasiu, in tipografi'a seminariulu archidiecepsanu 1881. Pretiulu unui exemplaru brosiuratu (8°-mare, 622 pag.) e de 3 fl. v. á. si pentu aceia ce voru prenumera si „teologia fundamentala séu generala“ caré costa 3 fl. v. a. pretiulu „dogmatice speciale“ va fi numai 2 fl. 50 cr.

(„Acathistieriu“) séu carte ce cuprinde in sine multe si alese rogatiuni pentru pietatea fiacarui dreptcredintiosu crestinu. — Acum a patr'a óra tiparitu cu binecuvéntarea superioriloru — Blasiu 1880. Tipografi'a Seminariulu gr. cat. Contine si patru ilustratiuni religióse.

Indreptare: In corespondint'ia din Brasiovu publicata in numerulu trecutulu s'a comis o mica omisiune. In pasagiulu relativu la comitetulu realesu trebuie sè se cetésca: Dr. Nic. Popu conducetoriu alu conveniriloru colegiali; d. Artem. Fenesianu vice-conducetoriu; d. Sim. Margineanu vice-conducetoriu alu corului (in locu de v-not.)

Cu 15 Februaru st. v. 1881 se incepe unu nou abonamentulu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Domnii noi abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele d-loru *esactu*, arataundu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei“ apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Esemplare dela inceputulu anului se mai afla.

Pretiulu abonamentulu la „Gazet'a Transilvaniei“ este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siése luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tíeri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Nr. 1565/881.

1—3

Concursu.

Spre ocuparea postulu vacantu de cancelistu la sedri'a orfanala urbana, impreunatu cu unu salariu anualu de 400 fl. si 100 fl. bani de quartiru, se descrie prin acést'a concursu.

Doritorii pentru ocuparea acestui postu — pe lenga documentarea, cumcá densii nu au trecutulu

peste etátea de 40 de ani, pe lenga asternerea documenteloru privitóre la cercetarea scóleloru, apoi asupra cunoscintiei celoru 3 limbi ale patriei si mai cu sèma a celei germane si maghiare si in fine asupra aptitudinei loru, in resortulu afaceriloru cá cancelistu — au de a 'si asterne petitiunile, astufeliu instruite, pèna in 10 Martiu a. c. 5 óre dupa prandiu subscrisulu oficialu.

Brasiovu 19 Februaru 1881.

Magistratulu urbanu.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 23 Februaru st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	112.15	Imprumutulu cu premiu ung.	116.50
Imprumutulu cailoru ferate ungare	127.25	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	108.50
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (I-a emisiune)	86.30	Rent'a de harthia aust.	73.75
dto. (II-a emisiune)	103.60	„ de argintu „	76.40
dto. (III-a emisiune)	88.75	„ de auru „	89.65
Bonuri rurale ungare	97.—	Losurile din 1860	131.50
dto. cu cl. de sortare	95.50	Actiunile banicei austro-ungare	816.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	95.50	„ banicei de creditu ungare	268.75
dto. cu cl. de sortare	94.—	„ banicei de creditu austriace	296.50
Bonuri rurale transilvanice	94.50	Argintulu in marfuri	—
„ croato-slav.	97.—	Galbini imperatesci	5.55
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	94.50	Napoleon'ori	9.32 1/2
		Marci 100 imp. germ.	57.40
		Londr'a	117.70

Cursulu Bursei de Bucuresci

dela 10/22 Februaru 1881.

Valori	Debanda	Scadent'ia Cuponeloru	Cerute	Oferite
Oblig. rurale convertite	6 ^o / _o	23 Apr. 23 Oct.	92. 1/2	93.—
Imprum. Oppenheim	8 ^o / _o	1 Ian. 1 Iul.	109.—	109.40
Oblig. domeniela	8 ^o / _o	idem	104.—	105.—
„ Cred. fonc. rurale	7 ^o / _o	1 Iul. 1 Ian.	101. 1/2	102. 1/2
„ Cred. fonc. urban	7 ^o / _o	idem	95.—	96.—
Imprumutulu comunei Bucuresci	8 ^o / _o	1 Iul. 1 Ian.	101. 1/2	102. 1/2
Act. cailor fer. romane	5 ^o / _o	1 Iuliu	57.—	—
Oblig. nóue ale statului	6 ^o / _o	—	—	—
Actiela Banicei Nationale Dacia, cump. de asig.	—	1 Ian. 1 Iul.	570.—	575.—
Act. (fr. 500)	8 ^o / _o	1 Ianuariu	—	—
Losuri municipale (lei 20)	—	—	27.—	28.—
Renta romana	5 ^o / _o	—	79.—	80.—
Argintu contra auru	—	—	101. 1/4	101. 1/2

Obóla alarmatóre

1—6 de care suferu

multi din tóte clasele poporului

Bóla incepe cu mici neregularitati de stomacu; cari negligandu-le ataca totu corpulu precumu si rarunchii, ficatulu, in genere intregulu sistemulu de mistuire, si de care numai mórtea scapa pe omu. In cele mai multe casuri pacientulu se intréba nu este consciu de bóla s'a. Déca inse pacientulu se intréba pe sine, atunci lesne póte afla, unde zace si care este bóla s'a.

Intrébate: Simtu órecari doreri, apasatura, greutati de respiratiune dupa mancare? Semtu vr'o greutate si ametiela? Mi suntu ochii galbini? Nu vedu dimineatia la desteptare limba, gátulu dintii acoperiti de-o materia cleiósa impreunata cu unu gustu reu alu gurei? Am doreri la cóste, séu la spate? Nu am unu semtiu la partea drépta cá si candu ficatulu se ar' mari? Este o slabitiune, séu ametiela, care me cuprinde redicandu-me in susu? Este secretiunea renichiloru mai multu, séu mai puçinu vapsita si lasandu-o unu óre care timpu intr' unu vasu se formésa o groséla (cá drojdia) la fundulu acestuia? Dupa mancare este mistuirea in legatura cu imdarea pantecelui? Produce venturi si rágáiala? — Aceste diferite simptome nu se ivescu de-odata, ci unele chinuescu cátuva timpu pe suferintele si suntu premergatori unei bóle fórté dureroase.

Déca unu timpu mai indelungatu nu se da atentiune bólei, causéza o tuse séca impreunata cu greata. Dupa unu timpu inaintatu devine pielea uscata si de o colóre bruna, manile si piciórele voru fi continuu acoperite cu o sudóre rece, cu cátu ficatii si ranichii devinu din ce in ce mai bolnavi, aparú si dureri rheumatice, candu atunci tratarea obicuinuta nu mai ajuta de locu.

Este de mare importantia, cá acésta bóla sè se caute de timpuriu, chiaru la aparint'ia ei, ceea ce prin puçinu medicamentu se póte delaturá astufeliu, cá apetitul se revina si organele de mistuire se functioneá regulatu. Bóla se numesce: „Bóla de ficatu“ si adevératulu si celu mai siguru remediulu este: „Schäker-Extract“, o preparatiune vegetabila, care se face in America pentru proprietariulu A. I. White la New-York, London si Frankfurt. Acestu medicamentu petrunde radacin'a bólei, pe care o delaturá prin intregulu sistemulu.

Deposite pentru Ungari'a, Transilvani'a, Croati'a etc. in: *Agram*: L. M. Finkh, Sigm. Mittlbach; *Budapest'a*: Josef v. Török, Pharmacia Königsgasse 7; *Dunafölgvár*: Josef v. Pap; *Esseg*: Jos. Gobecki; *Gr.-Becskerek*: R. Mencez, *Gyöngyös*: Ferd. Merfity; *Sibiu*: Aug. Teutsch; *H.-Mező-Vásárhely*: Jul. Kiss; *Karlstadt*: Gustav Findeis;

Clusiu: J. Biró, Nic. v. Széky; *Déva*: Eduard Bollmann; *Miskolcz*: Er. Mor. Hercz; *Neusatz*: K. Grossinger; *Neutra*: Korn. Tombor; *Nyiregháza*: Em. Korányi; *Oedenburg*: A. Reckert; *Pancsova*: W. Graff; *Pressburg*: Friedr. Heinrici, Fel. Pisztori, Rud. v. Soltz; *Schemnitz*: Fr. v. Sztankay; *Szegedin*: K. Barsay, A. Kovacs; *Temesvár*: M. Jahner, Hunyadigasse, St. Tarczay; *Vinkovke*: L. v. Alemann; *Warasdin*: Arn. Hochfinger; *Worschetz*: G. Bienerth, Droguist; *Zupanje*: A. Matter.

Proprietariu A. I. White; *Agentura principala* si en gross pentru *Ungari'a, Transilvani'a* si *Croati'a* la Jos. v. Török, Pharmacistu in Budapest'a, Königsgasse 12.

A n u n c i u.

In favórea fondulu Reuniunel femeiloru romane se va arangiá, Dumineca in 15/27 Februaru a. c. in salonulu otelului Nr. I o **productiune declamatorica-musicala cu loteri'a si cu dansu**. Loteri'a se va face cu obiecte daruite de membrele Reuniunei.

Biletele de intrare à 1 fl. v. a. se voru da la cassa in sér'a petrecerei.

Inceputulu precisu 8 óre sér'a.

Comitetulu dameloru arangiatóre.

Numai odata

se ofere o ocaziune asia de favorabila de a procura unu orologiu escelentu cu jumetate pretiulu.

Desfacere grandiósa.

Raporturile politice, care s'au ivitu in intregu continentulu Europei, n'au lasatu neatinsa si Elveti'a. Conscient'ia a fost emigrarea lucratoriloru in masse care a periclitatu esistent'ia fabriciloru. Si fabrica representata de noi, care e cea dintia si cea mai insemnata fabric'a de orológe, a inchisu de o cam data fabric'a s'a incredintandu-ne pe noi cu vendiarea fabricatorulu sale. Aceste asia numitele orológe-de-buzunariu-Washington sunt cele mai bune de pe lume, sunt fórté elegantu gravurate si in frumsetiate si lucrate dupa sistem'a americana.

Tóte orológele sunt repassate (esaminate) pe secunda si garantám pentru fie-care 5 ani.

Ca dovada a garantiei sigure si a soliditatii celei mai severe, ne obligamu prin acést'a in publica, cá suntemu gata a reprimi si schimba fia-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoare de buzunariu fare cheia de intorsu la tórta cu mantela de cristalu, regulate cu acurateti'a extra-ordinara pe secunda; afara de aceasta aurite prin electro-galvanismu nou, dimpreuna cu lantiu si medalionu etc., pretiulu de mai nainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unulu.

1000 ancore esemplare de lusu din argintu, pe 15 rubinuri cu cadranuri in emailu, aretatoru de secunde, sticla lata de cristalu, mai nainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.50 de unulu, tóte repassate pe secunda.

1000 orológe-cilindre in frumsetiate in capsulu de nickel argintu, cu sticla lata de cristalu pe 8 rubinuri fórté finu repassate, dimpreuna cu lantiu medalionu si cutie de catifea, mai nainte fl. 15, acum numai fl. 5.60 unulu.

1000 orológe ancore de argintu veritabilu de 13 loti, probatu de oficiulu monetariu c. r. pe 13 rubinuri, afara de aceasta aurite prin electricitate, fórté finu regulate. Orológele au costatu mai nainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unulu.

1000 orológe remontoare-Washington de buzunariu din argintu greu si veritabilu de 13 loti probatu la oficiulu c. r. de punciare, pe langa garantia severa repassate pe secunda, cu mecanismu de nickel asia, încátu orológele aceste n'au nici candu lipsa de reparatura. Orológele aceste au costatu mai nainte fl. 35 si astadi se capeta cu pretiulu fabulosu de eftinu numai cu fl. 16. Aiara de acestu langa fia-care orologiu se da gratuitu unu lantiu medalionu si cutie de catifea.

1000 orológe pentru dómne, de aur veritabilu cu 10 rubinuri, mai nainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 orológe remontoare de aur veritabilu pentru domni séu dómne, mai nainte cu fl. 100 acum cu fl. 40.

650 orológe de parete cu incuadratura de emailulu celu mai finu si cu mecanismu de sunatu, mai nainte cu fl. 6, acum cu fl. 3.75 unulu repassatu.

650 orológe desteptatóre cu aparatu de lárma, fórté finu regulate, aplicabile si cá orológe pe maca de scrisu, mai nainte fl. 12, acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucru fórté finu de sculptura in casulii inalte gotice de lemmu, de intorsu in fiacare a opt'a di, regulate finu pe secunda, fórté frumóse si imposante; de óra-ce unu astfelu de orologiu si in 20 de ani mai are pretiu indoitu, se nu lipseasca astfelu de orologiu din nici o familia, mai cu sama pentru ca astfelu de piesa de cabinetu este décente in fia-care locuintia. Orológele aceste costau mai nainte fl. 35, acum numai fabulosu pretiu esceptionalu de eftinu de fl. 15.75 unulu.

Comandandu cine-va orológe pendule are se adauga si o arvuna.

Adresa: 6—24

Desfacere de orológe

Fabricei de orológe Fromm.

Viena, Rothenthurmstrasse Nr. 9, Parterre.

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gótt si fiu Henriou.